

TA'LIM JARAYONLARINI TASHKIL QILISHDA BULUTLI TEKNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH AHAMIYATI

Toshkent Davlat Iqtisodiyot

Universiteti To'rtkul fakulteti

assistent Yuldashev Shadiyor Shuhrat o'g'li

Toshkent Davlat Iqtisodiyot Universiteti

To'rtkul fakulteti Axborot Tizimlari

va Texnologiyalari yo'nalishi

talabasi Mametov Umid Ulug'bek o'g'li

Annotatsiya: Hozirgi davrda ta'lim tizimlari global miqyosda o'zgarishlar va yangilanishlar jarayonidan o'tmoqda. Bulutli texnologiyalar ta'lim jarayonlarini yanada samarali va qulay tarzda tashkil etishga yordam beruvchi muhim vosita sifatida paydo bo'ldi. Bulutli texnologiyalar, ya'ni internet orqali ma'lumotlarni saqlash, boshqarish va ularga kirish imkoniyatini taqdim etuvchi tizimlar, ta'lim jarayonini yangilash va samaradorligini oshirishda muhim rol o'ynaydi.

Kalit so'zlar: ta'lim, bulutli texnologiyalar, internet, zamonaviy texnologiyalar, metodlar, materiallar, individual yondashuv, qobiliyatlar.

Аннотация: В настоящее время системы образования претерпевают изменения и обновления в глобальном масштабе. Облачные технологии стали важным инструментом, помогающим более эффективно и удобно организовать образовательные процессы. Облачные технологии, то есть системы, обеспечивающие возможность хранения, управления и доступа к данным через Интернет, играют важную роль в обновлении и повышении эффективности образовательного процесса.

Ключевые слова: образование, облачные технологии, Интернет, современные технологии, методы, материалы, индивидуальный подход, навыки.

Abstract: Currently, educational systems are undergoing changes and updates on a global scale. Cloud technologies have emerged as an important tool that helps organize educational processes more efficiently and conveniently. Cloud technologies, that is, systems that provide the ability to store, manage and access data through the Internet, play an important role in updating and improving the efficiency of the educational process.

Key words: education, cloud technologies, Internet, modern technologies, methods, materials, individual approach, skills.

Hozirgi kunda ta'lim sohasida zamonaviy texnologiyalarni qo'llash, ta'lim jarayonining samaradorligini oshirish va o'quvchilarni yanada qiziqtirish maqsadida muhim ahamiyat kasb etmoqda. Texnologiyalar ta'lim tizimlarida yangi imkoniyatlar yaratib, o'qitish va o'rganish jarayonlarini tubdan o'zgartirmoqda. Zamonaviy texnologiyalar, avvalo, o'qituvchilar va talabalar o'rtasidagi aloqani kuchaytiradi. Onlayn platformalar va raqamli vositalar yordamida o'qituvchilar dars materiallarini osonlik bilan taqdim etishlari, talabalar esa o'z vaqtida va qulay sharoitda ularga kirishlari mumkin. Bu jarayon o'qituvchilarga darslarni yanada interaktiv va qiziqarli o'tkazish imkonini beradi. Masalan, video darslar, interaktiv taqdimotlar va onlayn muhokamalar orqali o'quvchilar dars jarayonida faol ishtirok etishadi. Zamonaviy texnologiyalar yordamida ta'lim jarayonini individualizatsiya qilish imkoniyati ham mavjud. Har bir talabaning o'ziga xos ehtiyojlari, qobiliyatlari va o'rganish uslublari bor. Raqamli platformalar o'qituvchilarga talabalar uchun individual o'quv rejalari tuzish, ularning muvaffaqiyatlarini kuzatish va kerakli yordamni taqdim etish imkonini beradi. Bu esa talabalar o'z maqsadlariga erishishlari uchun yanada samarali yordam beradi. Bundan tashqari, zamonaviy texnologiyalar ta'lim jarayonida global hamkorlikni oshirishga yordam beradi. O'qituvchilar va talabalar turli mamlakatlardan, hatto qit'alardan bir-birlariga o'z tajribalari va bilimlarini

ulashishlari mumkin. Onlayn kurslar, seminarlar va vebinarlar orqali talabalar dunyoning turli burchaklaridan mutaxassislardan bilim olish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Bu jarayon ta'limni yanada boyitadi va talabalar uchun yangi imkoniyatlar yaratadi. Zamonaviy texnologiyalar yordamida ta'lim jarayonlarini tashkil qilishda vaqtni tejash imkoniyati ham mavjud. O'qituvchilar va talabalar darslarni rejalashtirish va o'tkazish jarayonida vaqtni yanada samarali boshqarishlari mumkin. Dars materiallari va resurslari doimiy ravishda yangilanib turadi, bu esa o'qituvchilarga yangi g'oyalar va metodlarni qo'llash imkonini beradi. Natijada, ta'lim jarayonlari yanada tezkor va samarali bo'ladi. Ma'lumotlarni xavfsiz saqlash ham zamonaviy texnologiyalarning muhim jihatlaridan biridir. Raqamli platformalar ma'lumotlarni saqlash va himoya qilish bo'yicha ilg'or texnologiyalarni taklif etadi. O'qituvchilar va talabalar o'z ma'lumotlarini xavfsiz saqlashlari va kerakli vaqtda ularga kirishlari mumkin. Bu esa ta'lim jarayonida ma'lumotlarni yo'qotish yoki o'g'irlash xavfini kamaytiradi.

Zamonaviy texnologiyalar ta'lim jarayonida interaktivlikni oshirishga ham yordam beradi. O'qituvchilar va talabalar onlayn platformalarda birgalikda ishlashlari, muhokama qilishlari va fikr almashishlari mumkin. Bu esa o'qituvchilarning dars jarayonida talabalar bilan yanada samarali muloqot qilishlariga yordam beradi. O'qituvchilar talabalarni dars jarayonida faol ishtirok etishga undaydilar, bu esa o'qish jarayonini yanada qiziqarli va samarali qiladi. Zamonaviy texnologiyalar yordamida ta'lim jarayonini tashkil qilishda hamkorlikni kuchaytirish imkoniyati ham mavjud. O'qituvchilar, talabalar va ota-onalar o'rtasida samarali aloqalarni o'rnatish texnologiyalar orqali osonlashadi. Ota-onalar farzandlarining o'qish jarayonini kuzatishlari, o'qituvchilar bilan muloqot qilishlari va kerakli yordamni olishlari mumkin. Bu esa ta'lim jarayonini yanada samarali va qulay qiladi. Zamonaviy texnologiyalar ta'lim jarayonida innovatsiyalarni joriy etishda ham muhim ahamiyatga ega. O'qituvchilar yangi ta'lim metodlari va vositalarini raqamli platformalarda sinab ko'rishlari mumkin. Bu esa ta'lim jarayonini yangilash va talabalar uchun yanada qiziqarli qilish imkonini beradi. O'qituvchilar yangi

texnologiyalarni qo'llash orqali o'z darslarini yanada interaktiv va samarali o'tkazishlari mumkin.

Bulutli texnologiyalar ta'lim jarayonlariga kirganda, birinchi navbatda, o'qituvchilar va talabalar o'rtasidagi aloqani kuchaytiradi. O'qituvchilar bulutli platformalarda dars materiallarini joylashtirib, talabalar bilan onlayn muloqot qilish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Bu esa o'qituvchilarga darslarni yanada interaktiv va qiziqarli o'tish imkonini beradi. Talabalar esa o'z vaqtida va qulay sharoitda dars materiallariga kirishlari mumkin, bu esa o'qish jarayonini yanada samarali qiladi. Bulutli texnologiyalar yordamida ta'lim jarayonlarini individualizatsiya qilish imkoniyati ham paydo bo'ladi. Har bir talabaning o'ziga xos ehtiyojlari va qobiliyatlari mavjud. Bulutli platformalarda o'qituvchilar talabalar uchun individual o'quv rejalari tuzishlari, ularning muvaffaqiyatlarini kuzatishlari va kerakli yordamni taqdim etishlari mumkin. Bu esa talabalar o'z maqsadlariga erishishlari uchun yanada samarali yordam beradi. Shuningdek, bulutli texnologiyalar ta'lim jarayonlarini global darajada kengaytiradi. O'qituvchilar va talabalar turli mamlakatlardan, hatto qit'alardan bir-birlariga o'z tajribalari va bilimlarini ulashishlari mumkin. Bunday global hamkorlik ta'lim jarayonini yanada boyitadi va talabalar uchun yangi imkoniyatlar yaratadi. Masalan, onlayn kurslar va seminarlar orqali talabalar dunyoning turli burchaklaridan mutaxassislardan bilim olish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Bulutli texnologiyalar yordamida ta'lim jarayonlarini tashkil qilishda vaqtni tejash imkoniyati ham mavjud. O'qituvchilar va talabalar darslarni rejalashtirish va o'tkazish jarayonida vaqtni yanada samarali boshqarishlari mumkin. Bulutli platformalarda dars materiallari va resurslari doimiy ravishda yangilanib turadi, bu esa o'qituvchilarga yangi g'oyalar va metodlarni qo'llash imkonini beradi. Natijada, ta'lim jarayonlari yanada tezkor va samarali bo'ladi. Ta'limda bulutli texnologiyalardan foydalanishning yana bir muhim jihati – bu ma'lumotlarni xavfsiz saqlashdir. Bulutli platformalar ma'lumotlarni saqlash va himoya qilish bo'yicha ilg'or texnologiyalarni taklif etadi. O'qituvchilar va talabalar o'z ma'lumotlarini xavfsiz saqlashlari va kerakli vaqtda ularga kirishlari mumkin. Bu esa ta'lim jarayonida

ma'lumotlarni yo'qotish yoki o'g'irlash xavfini kamaytiradi. Bulutli texnologiyalar ta'lim jarayonida interaktivlikni oshirishga ham yordam beradi. O'qituvchilar va talabalar onlayn platformalarda birgalikda ishlashlari, muhokama qilishlari va fikr almashishlari mumkin. Bu esa o'qituvchilarning dars jarayonida talabalar bilan yanada samarali muloqot qilishlariga yordam beradi. O'qituvchilar talabalarni dars jarayonida faol ishtirok etishga undaydilar, bu esa o'qish jarayonini yanada qiziqarli va samarali qiladi. Bulutli texnologiyalar ta'lim jarayonida innovatsiyalarni joriy etishda ham muhim ahamiyatga ega. O'qituvchilar yangi ta'lim metodlari va vositalarini bulutli platformalarda sinab ko'rishlari mumkin. Bu esa ta'lim jarayonini yangilash va talabalar uchun yanada qiziqarli qilish imkonini beradi. O'qituvchilar yangi texnologiyalarni qo'llash orqali o'z darslarini yanada interaktiv va samarali o'tkazishlari mumkin.

Bulutli texnologiyalar yordamida ta'lim jarayonini tashkil qilishda hamkorlikni kuchaytirish imkoniyati ham mavjud. O'qituvchilar, talabalar va ota-onalar o'rtasida samarali aloqalarni o'rnatish bulutli platformalar orqali osonlashadi. Ota-onalar farzandlarining o'qish jarayonini kuzatishlari, o'qituvchilar bilan muloqot qilishlari va kerakli yordamni olishlari mumkin. Bu esa ta'lim jarayonini yanada samarali va qulay qiladi.

Xulosa:

Xulosa qilib aytganda, bulutli texnologiyalar ta'lim jarayonlarini tashkil qilishda muhim ahamiyatga ega. Ular o'qituvchilar va talabalar o'rtasidagi aloqani kuchaytiradi, ta'lim jarayonini individualizatsiya qiladi, global hamkorlikni oshiradi, vaqtni tejash imkoniyatini yaratadi, ma'lumotlarni xavfsiz saqlaydi, interaktivlikni oshiradi, innovatsiyalarni joriy etadi va hamkorlikni kuchaytiradi. Shu sababli, bulutli texnologiyalarni ta'lim jarayonida qo'llash, ta'lim sifatini oshirish va talabalar uchun yangi imkoniyatlar yaratish uchun muhimdir. Ta'lim tizimlari bulutli texnologiyalarni faol ravishda qo'llash orqali yanada samarali va qiziqarli ta'lim muhitini yaratishlari mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Qodirov, A. (2021). "Bulutli texnologiyalar va ta'lim". Tashkent: O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi.
2. Abdullaeva, N. (2020). "Zamonaviy ta'limda bulutli texnologiyalar". Samarqand: Samarqand Davlat Universiteti.
3. Xodiev, R. (2022). "Ta'lim jarayonida bulutli xizmatlardan foydalanish". Buxoro: Buxoro Davlat Universiteti.
4. Murodov, S. (2023). "Bulutli texnologiyalar va ta'lim: yangi imkoniyatlar". Toshkent: O'zbekiston Milliy Universiteti.
5. Tursunov, D. (2021). "Masofaviy ta'lim va bulutli texnologiyalar". Farg'ona: Farg'ona Davlat Universiteti.
6. Isroilov, M. (2022). "Innovatsion ta'lim texnologiyalari". Namangan: Namangan Davlat Universiteti.
7. Karimova, L. (2020). "O'qitishda bulutli texnologiyalar: nazariya va amaliyot". Qarshi: Qarshi Davlat Universiteti.